

IDRIJA
ALPSKO MESTO
LETA 2011

ABC

letnik XXI. - maj 2011 - številka 5

Občina Idrija v francoskem mestu Annecy predstavila projekt Alpsko mesto leta 2011

Idrija – Občinska delegacija, ki so jo sestavljali župan Bojan Sever, podžupan Bojan Režun, vodja projekta Karmen Makuc in predsednica odbora za gospodarske dejavnosti Alenka Cvetaš se je 12. in 13. maja 2011 udeležila uvajalne delavnice v francoskem mestu Annecy, ki bo postalo Alpsko mesto leta 2012. Mesto je predstavilo okvirni program, ki ga bo speljalo v letu, ko bo nosilec naslova.

Delegacija občine Idrija je bila v Annecy povabljen, da predstavi svoje izkušnje pri pripravi in izvedbi programa ter jih opozori na morebitne ovire pri realizaciji zastavljenega. Predstavili so tudi za občino pomembne projekte, kot so inovativna strategija trajnostnega razvoja do leta 2020, projekt zmanjšanja svetlobnega onesnaževanja ter že sprejeti Lokalni energetski koncept. Na področju turizma in tehniške dediščine so pogovorili o skupni kandidaturi s španskim mestom Almaden za vpis dediščine živega srebra na Unescovo listo svetovne dediščine, o pravkar prejetem nazivu Eden - Evropska destinacija odličnosti v letu 2011, o ustanavljanju Geoparka, širitvi mreže

Karmen Makuc, Bojan Sever, Alenka Cvetaš in Bojan Režun v francoskem mestu Annecy.

kolesarskih povezav ter o novem 12-minutnem promocijskem filmu o Idriji, ki ga je posnel Matjaž Mrak, o razstavi, ki je predstavila vsa alpska mesta ter o programu za leto 2011, ki so ga deloma že izvedli s prevzemom naslova Idrija – alpsko mesto leta 2011 ter organizacijo simpozija o naravnih nesrečah na temo 500-letnice potresa in odmevno razstavo Anno Domini 1511 na gradu Gewerkenegg.

Župan Bojan Sever je delegacijo mesta Annecy povabil, da se udeleži otvoritvene slovesnosti

letošnjega 30. jubilejnega festivala idrijske čipke ter Modnega spektakla idrijske čipke, kjer bodo priznani slovenski oblikovalci predstavili večerne kreacije z idrijsko čipko. Dogodek bodo organizatorji popestrili z glasbo in plesom.

Idrijčani so v Annecy opozorili tudi na razstavo Ex tempore, na katero so avtorje iz ostalih alpskih mest ponovno povabili k sodelovanju ter na predavanje »Sobivanje divjih zveri in človeka«, s katerim bodo program obeleževanja tudi zaključili.

Člani društva so bili s predstavljenim do sedaj opravljeni delom v Idriji zadovoljni. Delegacija občine Idrija pa je navezala nove stike s predstavniki mesta Annecy ter se dogovorila o sodelovanju v prihodnje. Istočasno so sodelovali tudi na delavnici za pripravo skupnega projekta Urbact na temo transporta v alpskem prostoru. Pripravili ga bodo skupaj s še štirimi partnerji iz alpskih mest. Uspešna pridobitev tega projekta pa bo še bolj povezala alpska mesta v bodočem sodelovanju.

Mojster očne optike

OPTIKA

IGOR VOGRIČ s.p.

Prelovčeva 1, 5280 Idrija, telefon 37 22 996

SONČNI POPUST -20%

na sončna očala

Od 20. do 31. maja 2011!

Caractère in Enrico Coveri

OKULISTIČNI PREGLEDI, meritve vida, kontaktne leče vsak dan, izdelava korektivnih očal, vse za vzdrževanje kontaktnih leč, svetovanje s področja očne optike, popravila očal.

OKULISTIČNA AMBULANTA deluje vsak petek ali soboto dopoldne ter vsako drugo sredo popoldne. Naročila na tel.: 37 22 996

NOV URNIK:
ponedeljek - petek:
8.30 - 12 in 15 - 18,
sobota: 8.30 - 12

www.optika-vogric.si

NAGODETI

www.nagodeti.com

VELIKA AKCIJA V MESECU MAJU IN JUNIJU!
TAKO KOT POPUST PRI NAKUPU PVC OKEN IN VRAT
TER TROSLONNO STERLO ZA CENO DVOSELOJNEGA!

Karmen Makuc, vodja projekta Idrija Alpsko mesto leta 2011

Kako je zasnovan projekt Idrija Alpsko mesto leta 2011 in katere so značilnosti tega projekta

Leta 2008 se je občina Idrija prijavila na razpis društva Alpsko mesto leta 2011 in uspela.

Naziv pomeni mednarodno priznanje skupnosti držav na območju Alp, da Idrijo kot alpsko mesto odlikujeta zavzetost in prizadevanje za uresničevanje temeljev Alpske konvencije.

To je posebna čast in potrditev pravilnosti usmeritve mesta in občine v trajnostni razvoj, s poudarkom na ohranjanju občutljivega ravnovesja med naravo in človekovo dejavnostjo v alpskem prostoru.

S popotnico izjemne politične zgodovine ter edinstvene tehniške in kulturne zapuščine, s hribovitim in razgibanim terenom idrijske kotline ter z lastnimi izkušnjami preoblikovanja iz rudarskega v moderno, visokotehnološko mesto prinaša Idrija v družbo »alpskih mest leta« novo kvaliteto.

Predvsem pa lahko ponudi edinstvene izkušnje na področju onesnaževanja z živim srebrom, odpravljanja posledic, geološka znanja, rezultate številnih raziskav, izkušnje na področju prestrukturiranja gospodarstva in seveda znanje s področja čipkarstva.

Pa Idrija res sodi med alpska mesta?

To me v teh dneh ljudje pogosto sprašujejo.

Zaradi svoje geografske lege - v bližini južne strani Triglavskega narodnega parka in na robu naravnega rezervata Smrekova draga - je mesto vezni člen med Alpami in kraškimi območji.

Poleg tega poteka čez naše

Uvajalna delavnica v Idriji: Bojan Sever, Colette Patron, prva predsedujoča društva Alpsko mesto leta, Emil Ferjančič, slovensko predsedstvo Alpske konvencije in Igor Roblek, Stalni sekretariat Alpske konvencije. Foto: Alpsko mesto leta

območje tudi evropska pohodniška pot Via Alpina.

Idrija bo Alpsko mesto leta prihodnje leto. Doslej so ta naziv nosila zelo imenitna mesta.

Ta naziv društvo podeljuje od leta 1997. Prvo Alpsko mesto leta je bil Beljak iz sosednje Avstrije, ki je edini nosilo naziv dve leti, sledili so mu: Belluno, Maribor, Bad Reichenhall, Gap, Herisau, Trento, Sonthofen, Chambery, Sondrio, Bolzano in Bad Aussee, ki je nosilec naslova v tem letu in hkrati tudi mesto z najmanjšim številom prebivalcev (5.000) med vsemi nosilci tega naziva.

Kakšne prednosti pravzaprav prinaša naziv Alpsko mesto leta vsakokratnemu nosilcu?

Sama vidim vrsto prednosti. Naj najprej omenim odprto izmenjevanje vseh okoljskih projektov in druge

dokumentacije, ki nastaja v občinskih upravah teh mest. Gre za zelo pomembno okno v svet, ki nam lahko odpre številne nove informacijske priložnosti. Alpska mesta skupaj pripravljajo in prijavljajo raznovrstne projekte na različne razpise, preko katerih se spodbuja trajnostni razvoj in sodelovanje na tem območju. Sodelovanje odpira tudi poslovne priložnosti. Francosko mesto Gap je že izrazilo zanimanje za pridobitev strokovne pomoči pri reševanju problematike zaradi onesnaženja okolja z živim srebrom, ki je nastala zaradi uporabe fasadnih barv, ki so vsebovale živo srebro. Le-te se sedaj spirajo in onesnažujejo vodotoke.

Drugi primer konkretne izmenjave je ta, da smo od lepo urejenega mesta Bad Aussee dobili odlok o zazidalnih načelih v času, ko smo se sami namenili urediti to področje.

Vsako leto v okviru alpskih mest organizirajo razne

Ville des Alpes de l'Année
Alpenstadt des Jahres
Città alpina dell'anno
Alpsko mesto leta

mednarodne konference na različne okoljske teme, ki zadevajo vse nas, kot so mobilnost v alpskem prostoru, o sodelovanju mest in podeželja, o ekološki gradnji objektov, o ureditvi prometa v mestnih jedrih, ...

Kako vsa ta mesta, ki so po gospodarski moči, številu prebivalcev in drugih elementih mnogo večja in pomembnejša, gledajo na Idrijo?

Povsem brez zadržkov in z veliko mero naklonjenosti. To spoznavamo že vsaj zadnji dve leti, ko smo kot člani društva redno vabljeni na vse delovne, strokovne in svečane dogodke. Prvič smo se resneje predstavili v Bolzanu, kjer smo zbranim predstavnikom na skupščini zavrteli predstavitveni film o mestu danes in nekoč, župan Bojan Sever je imel predstavitveni nagovor in vtis je bil zares zelo dober.

Udeleženci so bili posebej fascinirani ob navedbi podatka, da po ukinitvi delovanja rudnika v mestu ni bilo brezposelnosti,

temveč se je izvedlo uspešno prestrukturiranje v elektro industrijo, preko katerega sta zrasli dve svetovno znani in uspešni podjetji Kolektor in Hidria, ki predstavljata hrbtenico gospodarskih aktivnosti v mestu, občini in mikro regiji.

Območje Alp je v praksi povezano tudi preko Alpske konvencije.

Alpe so naravna vrednota izrednega pomena, so evropska zakladnica pitne vode, življenjski prostor za 30.000 živalskih vrst in 13.000 rastlinskih vrst ter nenazadnje dom in gospodarski prostor za 14 milijonov prebivalcev.

V zavedanju o nujnosti zaščite naravnih vrednot Alp je 8 držav alpskega loka, tudi Slovenija, podpisalo Alpsko konvencijo, to je mednarodni dogovor o skupnem varovanju in trajnostnem razvoju alpskega prostora na osnovi petih ključnih ciljev. Države podpisnice se v ta namen združujejo v različna alpska omrežja; eno takih je tudi društvo Alpsko mesto leta.

Po čem si bomo zapomnili leto 2011 v luči tega naziva?

Celoten program smo zelo domislili in skrbno zasnovali. Združeval bo tako zelo strokovne teme kot tudi dogodke, ki bodo namenjeni širšemu krogu domačinov in gostov.

Organizatorji se že vseskozi zavedamo, da morajo biti vsi dogodki usmerjeni k ljudem, ki tu živijo in oblikujejo naš skupni vsakdan. V tem duhu bo zasnovana proslava ob 8. februarju, ko bomo prevzeli naziv Idrija Alpsko mesto leta 2011. Dogodek bo potekal v Modri dvorani v Idriji. Dan kasneje bo predstavljena Strategija trajnostnega razvoja Občine Idrija do leta 2020, lokalni energetski koncept občine ter projekt zmanjšanja svetlobnega onesnaževanja.

Sledi simpozij o naravnih nesrečah, ki bo potekal 26. marca v Idriji na gradu Gewerkenegg in bo obeležil 500-letnico doslej najhujšega potresa v Sloveniji. V

okviru dogodka bo v Galeriji Nikolaja Pirnata odprta posebej za to priložnost pripravljena razstava Anno Domini 1511.

V mesecu aprilu bomo skupaj z vrtcem, Osnovno šolo Idrija, Gimnazijo Jurija Vege, Krajevno skupnost Idrija ter podjetjem Komunala d.o.o. in drugimi organizirali namesto doslej uveljavljenega Eko dneva kar Eko teden.

Pomembno mesto v letu 2011 bo imela tudi idrijska čipka. V Idriji bomo praznovali 135-letnico neprekinjenega delovanja čipkarske šole, pripravili bomo slovesno odprtje 30 jubilejnega festivala idrijske čipke ter spet organizirali poseben modni dogodek, na katerem bodo uveljavljeni pa tudi domači modni oblikovalci predstavili kreacije z idrijsko čipko.

Tekom poletja se bodo zvrstili številni glasbeni dogodki, od 7. do 21. oktobra 2011 bo odprta razstava del z natečaja Ex tempore, v katerega bomo vključili tudi Alpska mesta leta. Program bomo zaključili s predavanjem na temo Sobivanje divjih zveri in človeka v sodelovanju z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane.

Želimo si, da bi Idričani vzeli te programe za svoje in se jih v čim večjem številu udeleževali.

Bi lahko v dogodkih prihodnjega leta prepoznali tudi priložnosti, da Idrija postane bolj prepoznavna v Evropi?

Prav gotovo. Turizem v Idriji še ni zacvetel v polni meri. Imamo neverjetne zgodovinske zaklade, ki so večinoma povezani z rudnikom in rudarjenjem, pa jih ne znamo tržiti tako, da bi se število turistov koreniteje povečalo. Večjo prepoznavnost pričakujemo po vpisu Idrije na seznam UNESCO ter seveda tudi preko posredne reklame, ki nam jo prinaša pridobljen naziv Idrija Alpsko mesto leta 2011, saj bodo prebivalci na širšem območju Alp podrobno seznanjeni z vsemi izdelanimi projekti ter našo kulturno, tehniško in naravno dediščino.

Alpsko mesto leta kot priložnost

Prihodnje leto 2011, ko bo Idrija nosilka naziva Alpsko mesto leta, bo bogato z različnimi strokovnimi, kulturnimi in emološkimi dogodki, na katerih se bo mesto predstavilo v vseh vidikih svojih prizadevanj za trajnostni razvoj Idrije in celotnega območja občine.

Glavna tema, ki jo je Idrija izbrala v svojem letu, je trajnostni razvoj s poudarkom na ohranjanju naravne in kulturne dediščine, zato se bo pri vsebinah osredotočila na projekte geoparka in krajinskega parka ter strategije trajnostnega razvoja občine in zaščite naravne ter kulturne dediščine območja.

Dogodki

Se pred prevzemom naziva je tako letošnjega aprila v Idriji potekala skupščina članov društva, na kateri so podrobno predstavili program dogodkov, ki jih pripravljajo v letu 2011. Gostom so pokazali zanimivosti mesta in jim predstavili dogajanja v okviru Eko dneva, ki je letos potekal v Idriji, 10. aprila. Seznanili so s seštudi s tradicijo planinarjenja in pohodništva v sklopu evropske peš poti Via Alpina.

11. in 12. novembra letos so v sodelovanju z Upravo za zaščito in reševanje in podjetjem PUH organizirali platformo o naravnih nesrečah.

8. februarja 2011, ob slovenskem kulturnem prazniku, bodo v Idriji priredili slovesnost ob prevzemu naziva Alpsko mesto leta 2011, naslednji dan pa bodo potekala strokovna srečanja. Na njih bo Idrija predstavila dokumenti Strategija trajnostnega razvoja.

Od 31. marca do 1. aprila 2011 bo Idrija v sodelovanju z Inštitutom Antona Mellka, Agencijo RS za okolje in Informacijsko-raziskovalnim centrom živega srebra pripravila simpozij o naravnih nesrečah, ki bo posvečen 500-letnici rušilnega potresa v Idriji.

V okviru prireditve Festival idrijske čipke 2011 bodo organizirali razstavo svečanih oblek 8. držav in tudi prireditve, podobno kot leta 2005, ko se je v Idriji odvijala odmevna Miss idrijske čipke. To programsko popestritev festivala pa bo mogoče izpeljati le, če bo 8 držav uspelo pridobiti sredstva evropskega razpisa, na katerega so se že prijavile.

Oktobra 2011 bo Idrija v okviru dogodkov Alpskega mesta leta 2011 organizirala tudi kongres o živem srebru in njegovem vplivu na okolje in človeka, o onesnaženju zaradi 500-letnega rudarjenja, sanaciji okolja, vplivu na vodo, tla, zrak, rastlinstvo, živali in človeka.

Jeseni 2011 pa bodo pripravili tudi delavnico o sobivanju divjih zveri in človeka.